



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ivdx Magistratevs Senator

Zype, Franciscus van der

Antverpiæ, 1633

Cap. IX. De appellatione, eiusque instantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14280

CAP. V T I X.

De Appellatione eiusque Instantia.

SI condemnatus iniuste iudicatum putat, remedium habet appellationis ad superiorem Iudicem, aut delegatorem, à quo non iurisdictio, sed cognitio tantum delegata fuit. concessum omnibus quibus non interdictum. non concessum contumacibus, non confessis, non ter prouocantibus, non de momentanea possessione, non de re quæ dilationem non ferat, non ab interlocutoria reparabili, alimentis, visitatione, correctione, aliisque casibus deserto iure vetitis.

Interponendum intra decem dies à pronuntiatione, aut scientia, & copia Notarij, coram quo in scriptis fiat; nam si viuâ voce coram Iudice, illicò fieri debet.

Admittendum à Iudice, datis dimissorijs, additis actis, & si visum, causâ cur sic iudicauerit. sine dilatione: saltem infra dies triginta, nisi casus sit, quo non liceat appellare. quando Iudex reicit appellationem, & si causam adiecerit, Iudex appellatus de negotio non cognoscit antequam cognouerit de appellatione.

Inchoandum apud superiorem oblatis dimissorijs, & actis intra tempus à Iudice aut stylo præscriptum. à iure bimestre datum appellanti à pedaneo, aut delegato, semestre ad magistratus, biennium olim & dein annus ad Principem. alioquin exinde fatales dies currunt.

Prosequendum intra præscripta similiter tempora. alioquin appellationem fata illa ad interitum vrgent, sententiam firmant. quam tamen adhuc examinari aut roborari aut corrigi vult Nou. 126. §. in omnibus. quam non vbique vsus seruat, sed causæ desertione contentus est; seruat tamen, vt si appellans tergiuersetur, appellato liceat præuenire, litem introducere, & prosequi. sed iure Pontificio ea tempora à Iudice præscribi possunt & coarctari, & à superiore ex iusta causa aduersus lapsum restitutio dari. c. ex ratione. latè ibi Phil. Franc. de appell. Panorm. & alij eodem tit.

Moribus fori sæcularis, apostoli nõ petuntur, instantiæ prima & aliæ perpetuæ sunt. tempora tamen certa introducendæ appellationi præscripta sunt, ita vt alioquin ea deserta habeatur.

Si ex iisdem actis appellans ius dici petit, Iudex mox ea discutit: bene pronuntiat iudicatum, vel malè; corrigitque, vel

confirmat: expensis etiam & mulcta *l. eos. §. ne temere C. de app.* temerè appellansem castigat. Quòd si quid non dictum priùs allegare probareque velit appellans, id ei permittitur; facta & appellato eadem facultate. modò non ad nouum caput pertineat, sed coniunctum sit iis, quæ apud priorem Iudicem proposita fuere. *l. 4. C. de temp. app.* emendare enim actionem in eodem iudicio. *§. sin minus. Instit. de act.* non alio potest. vt illud est in quo mutatus est Iudex. neque testes produci possunt super iisdem omnino aut directè contrariis capitibus, super quibus in prima instantia alij auditi sunt. *c. fraternitatis. x. de test. Clem. vlt. eod.*

6. *A quibus inconcessi.* A summis tamen tribunalibus appellatio interdicta est. vt olim à præfecto prætorio. tum vt aliquando liti finis imponatur: tum quia creditum est, summos Iudices pro sapientia ac luce dignitatis suæ non aliter iudicaturos esse, quàm ipse Princeps foret iudicaturus. *l. 1. D. de offic. præf. prætor.*

Sed & friuola appellatio vetita est, sine ratione interiecta, & protelandi tantum causâ, in eamque reiiciendam, & per eam tergiuersantes puniendos, Iudices vt incumbant strenuè Reip. conuenit.

Nec minùs ne à rebus minimis iudicatis appellatio foueatur; nam non minùs iniquum quàm absurdum est, quod sæpè euenit, vt super minimis causis maximi Iudices inquietentur, & homines propter minimas causas magnis fatigentur dispendiis, vt forsàn totius litis æstimatio ad sumptus iudiciales non sufficiat. *Auth. de appel. §. illud etiam.*

7. *Qui mutandum?* Appellationum causæ si fieri potest ex iisdem actis deciduntur: sin minùs, propositis vnâ schedulâ grauaminibus, & alterâ justificationibus, vel nouis factis, si ex eorum consideratione sententiâ mutanda est, breuissimis tamen omnia terminis per agantur. atque in criminalibus semestri, iuxta constitutionem Pij V. aut saltem biennali, iuxta Conc. Trid. expediant, neque tertio prouocare vnquam liceat, neque in correctione, aliisque singularibus causis, neque nullitas sine allegatione iniquitatis, aut citationis, mandati, aut Iurisdictionis defectu attendatur.

8. *Appellati- ni affinis supplicatio.* Affinis appellationi est supplicatio, cum à summo Principe eiusque Senatu iudicatum est, quæ non nisi semel permessa est, *l. 5. C. de præc. Imp. off.* si supplicabatur intra decem dies, indicati executio suspendebatur, nisi satisfidaretur. & iure quidem ex supplicatione procedebatur sicut ex appellatione.

Pro-

Propositio etiam erroris seu reuifio vicina est, sed non nisi ex iisdem actis fit, & iudicatum interim executioni mandatur. Propositio erroris.

Restitutio etiam in integrum aduersus rem iudicatam minoribus datur. *C. si aduers. rem iud. & executionem suspendit. C. in integ. rest. post. ne quid novi.* Restitutio.

Querela etiam nullitatis ex Iurisdictionis, aut personæ litigatorum non qualificata, formæ iudiciariæ defectu executionem suspendit. *l. si Prætor. s. Marcel. D. de re iud. l. ult. C. si ex fals. inst. nisi tres fuerint sententiæ conformes. l. ult. C. de ord. cog. Clem. ut de re iud. ea tamen nullitas vt in tribunalibus Ecclesiasticis hodie ex causa Iurisdictionis, mandati, citationis (ex Clem. VIII. decreto) proponi tantum potest, nec in vlla causa alia attendi, ita nec in sæcularibus frequentatur. Imbert. Enchyr. ad V. nullum quando.* Querela.

Appellatio ad Iudicis iniuriam non pertinet. *l. 20. de appel.* 9. ideoque nec indignè ferre Iudicè conuenit, si quis ab eius sententia appellauerit, neque de se quis tam eximiè sentire debet, quasi labi non possit. dummodo innocentes manus, animum ab omni passione alienum, sine ignaua imprudentia ad causæ notionem, sententiæque dicendam attulerit. nam vt ex consilio, ita & iudicio non fraudulento nemo obligatur. sed ad fraudem reducitur insignis imprudentia, atque lata culpa. Inuicantiè vire non debet.

Graue non oportet videri cuiuscumque retractari iudicium, quia veritas exagitata sapius magis splendescit in luce. & perniciosè reuocata in iudicium grauius, & sine pœnitentia condemnatur. nam fructus diuinus est iustitiam sapius recenseri. *c. Graue 35. q. 9. & Conc. Sard. Episcopus, qui aut iustè, aut iniustè aliquem eiecit, patienter accipiat vt negotium discutiatur, vel vt probetur sententia eius à pluribus, vel emendetur. quæ Innocentij & Concilij Sard. monita optandum esset, vt expenderent multi Iudices, qui excaudescunt vel ad sonum appellationis à suo iudicio interpositæ, vel ad inhibitionem pertinacis progressus; ad definitiuam autem iudicij sui emendationem, perpetes sumunt similtates, & Iudicibus, præsertim delegatis, qui post eos in aliam iuerunt sententiam, verbis perpetuò, atque re ipsâ infecti sunt. tanta certè philautia, non charitatem, quæ non cogitat malum, non iustitiam redolet.*